

האשה רבה

פרק עשירי

יבמות

צב

עין משפט ג' מצוה

קונם שאני עושה לפיך - אשה שאמרה לבעלה מה שאני עושה מלאכה היא אסור לפיך בקונם: **אינו לריך לספר** - דכיון דקא משעבדא ליה למעשה ידיה לא מליא נדרה: **שמה תעדיף עליו כו'** - דתנן (כתובות 97 סה) מה היא עושה לו משקל ה' סלעים שחי כו' וטפי לא משעבדא ליה והאעפ"ה חיל נדר ואע"ג דעדיין חורה אור

לח נעשית המלאכה: **ופליגא דרב נחמן** - הא דאוקימנא דלר"ע אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם: **רב הונא כרבי** - כלומר מרב שהוא רביה קבלה ורב מרבי ינאי וכן כולם יזה למעלה מדורו של זה היה: **המוכר פירות דקל** - בימות הגשמים: **עד שלא באו לעולם** - אם בא לחזור בו קודם ניסן שאלו האילנות מוציין יכול לחזור בו: **משבאו לעולם אין יכול לחזור בו** - דכי אתו חיל זבני אלמא אדם מקנה דבר שלא בא לעולם: **האומר לחבירו** - קודם שקנה את הסדה: **קנה** - והויה מחנה אלמא מרב שמיט ליה: **נגס ליה** - שהה יותר מזמנו: **עליוהו** - ואע"ג דהכי לא אתו: **למען תלמד** - גבי תרומה ומעשרות כתיב ואכלת לפני ה' וגו': **כל הימים אלו יו"ט ושבתות** - הו למד להזכר שלא יבעול עונג שבת בשביל תיקון העבל: **למאי הלכתי** - ומה אתא קרא לחאורי: **אי נימא עשורי בשבתא ומיכל** - ואינטריך לאשמועינן דאע"ג דשבת הוא מתקן פשיטא וכו' אינטריך קרא למישרי עלטול דרבנן הפרשת מעשרות בשבת אינה אלא משום שבות: **דתנן אלו הן משום שבות** - לא מגביהין תרומות ומעשרות במסכת בי"ה (דף נ"ג) והכי אסר לן קרא עלטול בעלמא דאינטריך למשייה הכא: **אלא**

כתובות נ"ט. סו. ע"ב. דריים פה. קדושין פ"ג.

[קדושין פ"ג. ע"ב. ע"ג.]

כ"ח סו:

ש"ס ע"ז:

[ע"י תוס' סוכה כ"ג. ד"ה ע"ג.]

[ע"י תוס' ט"ו ע"ז. ד"ה לא נחמד.]

קונם שאני עושה לפיך אין צריך להפר ר"ע **אומר יאפר שמא (6) תעדיף עליו יותר מן הראוי לו** הא איתמר ע"ה א"ר הונא בריה דרב יהושע **באומרת יקישו ידי לעושיהם ידיים איתנהו בעלמא ופליגא דרב נחמן בר יצחק דאמר רב נחמן בר יצחק רב הונא כרב ורב כרבי ינאי ורבי ינאי כרבי חייה ור' חייה כרבי ורבי מאיר ור"מ כרבי אליעזר בן יעקב ור' אליעזר בן יעקב כר' עקיבא דאמר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם רב הונא מאי היא דאיתמר *המוכר פירות דקל לחבירו אמר רב הונא עד שלא באו לעולם יכול לחזור בו משבאו לעולם אין יכול לחזור בו ור"ג אמר יאף משבאו לעולם יכול לחזור בו אמר רב נחמן מודינא דאי שמיט ואביל לא מפקין מיניה רב דאמר רב הונא אמר רב *האומר לחבירו שדה זו שאני לוקח לבשאקחנה קנויה לך מעכשיו קנה רבי ינאי כרבי חייה דרבי ינאי הוה ליה אריסא דהוה מייתי ליה כנתא דפירי כל מעלי שבתא ההוא יומא נגה ליה ולא אתא שקל עשר מפירי דביתיה עלייהו אתא לקמיה דרבי חייה א"ל *שפיר עבדת דתניא **רמען תלמד ליראה את ה' אלהיך כל הימים אלו שבתות ויו"ט למאי הלכתא אילימא לעשורי ומיכל איצטרך קרא למישרי עלטול דרבנן אלא****

אין צריך להפר - בעמלה לה מוזות ומענה כסף איירי ולכן אין צריך להפר שהמותר הכל שלו והעדפה ש"ה הדחק נמי סבר הויה לבעל אבל אין לומר דאין צריך להפר משום דקסבר אין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם דא"כ אמאי נקט שאני עושה לפיך ליתני המקדיש מעשה ידיו של עלמו:

רבי עקיבא אומר יפר - דקסבר העדפה שעל ידי הדחק לאשה כדאמר בר"ש מליאת האשה (כתובות סו. וס) וא"כ והיאך יכול להפר והא אין זה דבר שצ"ל לבינה וי"ל דחשיב נמי צ"ל לבינה לפי שאין יכול לזוהר וליקח בעלמא את הראוי לו ליקח אי"כ גם חלקה משועבד לו שילקח בהם קרקע והוא חולב פירות ואל"כ ואל"כ היאך יכולה להדירו כיון דמשעבדה לו וי"ל דוקא בעיקר מעשה ידיה אלמנה לשיעבודיה דבעל שהם לגמרי שלו אבל הכא דאין לו אלא פירות לא אלמנה: **יתקדשו** יד לעושיהן: **להקב"ה** שעשאוהו אבל אין לפרש לעושיהן היינו למלאכה דא"כ הוה ליה למימר למעשהו כדאמר בסוף פ"ק דנדרים (דף י"ג) ידי למעשהו: **רב רב נחמן אמר** אף משבאו לעולם וכו' - סברת רב הונא הפוכה מדבר נחמן לענין דבר שלא בא לעולם כדפי' בפ"ק דכתובות (דף ז' ד"ה המוכר) ובסוף פ"ק דגיטין (דף י"ג) וס' ד"ה (לדבר): **קנויה** לך מעכשיו קנה - וקשה לר"י למה לריך מעכשיו דכיון דאית ליה אדם מקנה דבר שלא בא לעולם כאלו בא לעולם ובדבר שבא לעולם א"כ מעכשיו כדאמרין בפ"ק האומר בקדושין (דף נ"ט) גבי האומר לאשה הרי את מקודשת (ב) לאחר ל' יום ובא אחר וקידשה בתוך שלשים יום מקודשת ואע"פ שנתאלו וכו' ולעיל (דף כ"ג):

גה א ב מ"י י"ב מ"ט
נדרים הלכה' סג
לאוין נכח עובד' י"ד
סימן ר"ג סעיף ע"א
ויפושט' א"כ' סימן ס"א
סעיף ג :

ג ד ג' מ"י ס"ב מ"ה
מכירה בלג' ב ס"ג
ענין נכח עובד' ח"מ
סימן ר"ג סעיף ד :

תוספות ישנים

א"ל ס"ב עבד' וכו'
אלו נכתוב וימט עובד'
דמאס' כבוד שבת י"ט
לעשר עליהם (ולף שלא
באו לעולם) וימט'
דכ"ה מייס' מהאי קרא
לדאם מקנה דבר שלא
בא לעולם כלל מהכא
לא שמיטין אלא בשבת
וי"ט טוב ומאן דאית
ליה אדם מקנה אית
ליה בכל ענין וגם קשה
דכלל מקום דקאמר
דאמרינן אדם מקנה לא
ממעשה שיהי' מאורי'
דאי כוה דאורייתא לית
מאן דפליג וי"ל דאין
התלמוד מביא קרא לומר
דשפיר עבד שמיט ער
לא בא לעולם דפשיטא
ליה לרי ינאי דאדם מקנה
למאן לא הו"ל לשאלו
אי שפיר עבד אן שלא
לרי חייה אי שפיר עבד
שמיט שאל מן המוקף
שהרי לא היה אלו וימט'
כבוד שבת ומייס' קרא
דכתיב כל הימים אלו
נכתוב וימט עובד' :

הנהרות הב"ח

(6) ג' שמה תעדיף
כ"ב ופ"ה' בקדושין דף
ס"ג: (ב) תוס' ד"ה קט"ו
וכו' מקודשת ל' לאחר
ל' וכו': (ג) בא"ד ככספא
אייתי כדאיתא בסוף פ"ק
קדושין: (ד) בא"ד
וכשר שקבע לא מהני
לכ"ע ואם אחר מעכשיו
ולא אחר ולאחר שלשים
מתיי לכ"ע ככסוף אבל
אם אחר מעכשיו ולאחר
שלשים וכו' שטר הנאמד
וחוקק כ"ל: (ה) בא"ד
וכשר ככסף שלשים חובה
לאגס :

גליון הש"ס

גב' כ"ע דאמר אדם
מקנה דבר שלא בא
לעולם - ע"י בר"ן סוכה
דף ל"א: שם אצטרך
קרא למישרי עלטול דרבנן.
וכ"ה ביומא פ"ג ע"ב
וה"ל שטר עלטול וה"ל
למישרי מתקן דרבנן:
רש"י ד"ה ורב הונא
כר"ב כו' זה למעלה
מדורו וכו' ע"י תוספת
מ"י סימן נ"ד דף כ"ג :